

Експозиция на традиционна керамика за икебана в Дните на източното изкуство и духовност в София

/рецензия на творческа изява/

В периода 5-7 юни 2019 г. в Центъра за източни езици и култури, СУ „Св. Климент Охридски“ се състояха *Дните на източното изкуство и духовност в София*. Събитието се организира за първи път в рамките на проекта на доц. д-р Антоанета Николова „Възприемане на Източната духовност в Европа“, Лайпцигски университет, Германия/Югозападен университет, България, и е финансирано по Програма „Мария Склодовска-Кюри“, Хоризонт 2020, Европейска комисия. Своеобразен акцент в изключително богатата културна програма беше уъркшопът по икебана и експозицията на традиционна керамика за икебана.

Председателят на Сдружение за икебана „Кагецу“ Мария Кеменчеджиева и негови членове запознаха присъстващите с основните принципи, стилове и традиции на това оригинално японско изкуство, след което проведеха творческа работилница. Курсистите имаха възможност да аранжират своите първи самостоятелни композиции с цветя в традиционни за икебана керамични съдове, изработени от Иван Влаев, председател на Националната занаятчийска камара, и д-р Васил Харизанов, преподавател по Техника и технология на керамиката и стъклото в Националната художествена академия. Тяхното партньорство спомогна за създаването на серия уникални съдове за икебана, изработени ръчно от И. Влаев с висок професионализъм и усет към формата, и декорирани с авторски керамични глазури на В. Харизанов.

Вниквайки в същността на изкуството икебана, стана ясно, че керамичните съдове, изработени от Иван Влаев и д-р Васил Харизанов, са не само подложка, а неразривна част от изграждането на композицията, ключов елемент от нейния оригинален дизайн. За тях в не по-малка степен важат основните естетически принципи, заложи в философията на стила „нагейре“ в икебана, характеризира се с пестеливост на изразните средства и линиите, простота, асиметрия и изчистеност на формата. Внушението идва от аранжирането на цветята, а керамиката, която най-често е висок цилиндричен съд, се явява своеобразен акцент в общата композиция. Декоративните глазури на д-р Васил Харизанов впечатляват както със своята сурова и семпла красота, така и с красотата на меките пастелни преливащи тонове, предавайки

автентичен шрих на керамичните съдове. Може да се каже, че те не само са повлияни, но до голяма степен са и пропити от естетическите принципи на дзен будизма, оказал силно влияние върху този стил в икебана. Керамичните съдове носят върху себе си отпечатъка на времето или онова качество, което на японски се нарича „саби” – смекчени от времето цветове и форми, стари, износени или напукани предмети, достолепни в своята „антична възраст” и благородна улегналост, както и характеристиката „ваби”, олицетворяваща идеята за красотата на семплото, единичното и асиметричното. Впечатление правят и ниските отворени съдове в черно и бяло, декорирани със специална напукана глазура тип „кракле”, предназначени за по-новия стил в икебана, т. нар. „морибана”, който е символ на свободата и отвореността към Запада.

Демонстрацията на изкуството икебана е естетическа церемония, чрез която се разкрива одухотворяващата сила на природата. Срещата на три толкова различни материи – растения, керамични съдове и глазурни покрития, доведе до едно наистина естетска наслада на посетителите.

Проф. Георги Георгиев,

катедра „Дизайн на порцелан и стъкло”, Приложен факултет

НХА, София

12.06.2019

